

HƯỚNG DẪN THAM QUAN TRIỂN LÃM

THỦY NGUYỄN

Mong bình thường

*Thủy Nguyễn:
An Everyday Dream*

07.11.2020 - 06.02.2021

THỦY NGUYỄN

Mong bình thường

Thủy Nguyễn:
An Everyday Dream

Mục lục

03		Lời giới thiệu
05		Áo dài: Xưa đến ngày sau
11		Ở trọ trần gian
21		Muôn hình vạn trạng
25		Lầu son gác tía
33		Đôi vầng nhật nguyệt
37		Phố phố phường phường
41		Đong đầy ký ức
53		Tiểu sử

Lời giới thiệu

— Giám tuyển
Dolla S. Merrillees

Được biết đến vừa như một nghệ sĩ, một nhà thiết kế thời trang, người truyền cảm hứng, một cá nhân tiên phong, vừa như một nhà đầu tư, một nữ doanh nhân, thực hành sáng tạo của Thuỷ Nguyễn trải rộng trên nhiều lĩnh vực như hội họa, sắp đặt, điện ảnh, thời trang và thiết kế. Năm 2021 tới, nhân dịp kỷ niệm mười năm xây dựng thương hiệu Thuy Design House, Thuỷ mong muốn có thể nhìn lại chặng đường vừa qua và chia sẻ về sự nghiệp thời trang của mình.

Phục trang cũng có tiểu sử và đời sống riêng. Qua phục trang ta có thể dựng nên một khảm đồ trải khắp cả quá khứ lẫn hiện tại, và hơn cả, những bộ sưu tập của Thuỷ chính là tự truyện của cô. Thiết kế của Thuỷ thường bám sát các tự sự như tình mẫu tử, quê hương, thiên nhiên và đời sống tâm linh. Dù không được đào tạo bài bản trong lĩnh vực thiết kế thời trang, thực hành sáng tạo của cô được xây dựng dựa trên tầng tầng lớp lớp ý nghĩa cũng như hiểu biết về sự cộng sinh giữa giữa truyền thống và phát triển, giữa Đông và Tây.

Thuỷ đề cao những ý tưởng mới mẻ và tính cá nhân, do đó trí tưởng tượng bay bổng và sự sáng tạo giữ vai trò then chốt trong hệ tư duy của cô – một thái độ xuyên suốt cả thực hành nghệ thuật lẫn thời trang của Thuỷ. Với Thuỷ, “hội họa và thời trang đều có cùng các yếu tố giống nhau — màu sắc và hình dáng.”¹ Tuy vậy, nhận định này lại xem nhẹ những dấu ấn đặc biệt nhất trong thiết kế của cô, đó là sự chú trọng vào tính tạo hình, kỹ thuật trang trí hay phóng đại, sự kịch tính và hoà sắc rực rỡ. Thuỷ sáng tạo theo cách của riêng mình, từ chối thỏa hiệp, không tự hài lòng

và luôn tìm kiếm những điều mới, vạch ra những mục tiêu kế tiếp để theo đuổi.

Thuỷ Nguyễn - Mộng Bình Thường lấy cảm hứng từ ca khúc nổi tiếng *Ngậm Ngùi*², khám phá một số khía cạnh của Thuy Design House qua đó ta thấy được sự đa dạng và phong nhiều của các bộ sưu tập cũng như nguồn gốc cảm hứng của các thiết kế. Sự hiện diện thường xuyên của các thành ngữ, tục ngữ, nghệ thuật dân gian, truyền thuyết, đã phản ánh mối tâm giao sâu sắc giữa Thuỷ và văn hoá truyền thống Việt Nam. Triển lãm soi rọi quan điểm sáng tạo độc đáo của Thuỷ, thông qua việc trưng bày các trang phục, phụ kiện, những hiện vật sưu tầm và tư liệu cá nhân trong một dàn cảnh được xây dựng công phu. *Mộng Bình Thường* tôn vinh quá trình sáng tạo cũng như những thiết kế uyển chuyển đầy năng động của thời trang Việt Nam, không chỉ trong bối cảnh Việt Nam mà còn trên trường quốc tế. Triển lãm dường như đang nhắc chúng ta nhớ rằng, “câu chuyện của thời trang thường là sự nhoè mờ đường biên giữa cái độc tôn và tính phổ quát, giữa cái thân quen và xa lạ”, như Giám đốc Bảo tàng Victoria và Albert Tristram Hunt từng nhận định.³

*Thông tin giới thiệu triển lãm do Dolla S. Merrillees thực hiện cùng với đội ngũ giám tuyển của The Factory.

1 • Hoang, Sammy T. 2019, ‘Người thổi làn gió mới vào vào những trang phục truyền thống Việt’, *Culture Magazin*

2 • Nhạc Phạm Duy, thơ Huy Cận

3 • Hunt, T 2020, Lời dẫn, trong Jackson A (ed), *Kimono: từ Kyoto tới sân diễn thời trang*, V&A Publishing, Luân Đôn

Triển lãm

Thuỷ Nguyễn - Mộng Bình Thường

Giám tuyển

Dolla S. Merrillees

Thời gian

7 tháng 11, 2020 — 6 tháng 2, 2021

Địa điểm

Trung tâm nghệ thuật đương đại The Factory
15 Nguyễn Ứ Dĩ, Thảo Điền, Quận 2,
Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

Tổ chức

THE FACTORY
CONTEMPORARY ARTS CENTRE

Đồng tổ chức

THUY DESIGN HOUSE

Đối tác truyền thông

toong

“Nó [áo dài] đòi hỏi người mặc phải có phong thái
đĩnh đạc, cần trọng, bước đi cần nhẹ nhàng nhưng
dứt khoát...nhờ đó mà những cô gái Việt có thể biến
thành những người phụ nữ duyên dáng lịch thiệp.”¹

Leshkovich A. M. (2003)
Khi Áo Dài ra Quốc tế, Tái định hướng Thời trang.

“Tôi muốn mang đến cho truyền thống một luồng
gió mới, mang hơi thở đương đại. Tôi muốn tạo
cho nó [áo dài] một đời sống khác thay vì bị ràng
buộc bởi cái được cho là truyền thống.”²

Thuỷ Nguyễn, Tháng Mười hai, 2019

1 • Leshkovich A. M. (2003) *Khi Áo Dài Ra Quốc Tế, Tái định hướng thời trang*, tr. 97
2 • Hội thoại giữa Dolla Merrillees và Thuỷ Nguyễn, ngày 7 tháng 12, 2019
3 • Một cách may ráp tay áo, nối theo một đường chéo từ cổ áo xuống nách để vai xuôi hơn và không bị chùng vải dưới nách.
4 • Turra A. (2019) Bộ sưu tập Gucci Pre Fall 2020, trích xuất từ trang WWD [https://wwd.com/runway/2020-pre-fall/milan/gucci/review/]
5 • Hội thoại giữa Dolla Merrillees và Thuỷ Nguyễn, ngày 7 tháng 12, 2019
6 • Để tìm hiểu thêm về lịch sử của áo dài trong bối cảnh xã hội, vui lòng tham khảo Trần Quang Đức (2013) *Ngàn năm áo mũ*; Phạm Thảo Nguyên (2019) *Áo dài Lemur* và bối cảnh Phong Hoá & Ngây Nạy; và ‘Thế hệ Minh Khai: Ngọn triêu và chân sóng’ do TS. Bùi Trần Phương trình bày, trích xuất từ [https://factoryartscentre.com/event/the-he-minh-khai-ngon-trieu-va-chan-song/]

Áo dài: Xưa đến ngày sau

Những chiếc váy dài với đường thân xẻ cao, in hình rực rỡ, những bộ đầm đính cườm hay những chiếc váy tay giéc-lăng³, cổ tàu đứng màu ánh kim xuất hiện lóng lánh trên đường phố của thủ đô Rome trong các khuôn hình thuộc bộ sưu tập Gucci Thu Đông 2020 của nhà thiết kế Alessandro Michele. Michele cho rằng: “Những thiết kế này nói câu chuyện về tỉ lệ, phom dáng và trên tất cả, đó là sự cân bằng giữa đường nét và màu sắc.”⁴ Và hơn thế nữa, đó là câu chuyện về sức ảnh hưởng của những trang phục Á Đông như tà áo dài hay bộ sườn xám lên thiết kế của các nhà tạo mẫu phương Tây. Khi người ta còn tranh luận về việc sử dụng thẩm mỹ ‘phương Đông’ là chiếm ngưỡng hay chiếm đoạt văn hoá, Thuỷ lại nghĩ đó là “sự ngưỡng mộ...miễn là họ tôn trọng nền văn hoá mà họ đang mượn dùng và ghi nhận đầy đủ, rõ ràng nguồn gốc. Như vậy là công bằng rồi vì tôi nghĩ nhiều nhà thiết kế Việt cũng lấy cảm hứng từ phương Tây.”⁵

Với nhiều người, áo dài đã nghiêm nhiên trở thành biểu trưng của bản sắc Việt Nam, và đặc biệt nó thường đi song hành cùng những hình tượng lý tưởng về vẻ đẹp, sự tự chủ mạnh mẽ của người

phụ nữ. Lịch sử tà áo dài quay ngược về thế kỷ XVII, bước qua nhiều sự chuyển mình, nhiều tên gọi; từ chỗ được nhìn nhận như chỉ dành cho giới tinh hoa, ‘tiểu tư sản’, đến cách ăn vận theo lối ‘tân thời’ của những người phụ nữ mang tư tưởng đổi mới, phóng khoáng vào những năm 1930 (theo Phạm Thảo Nguyên và TS. Bùi Trần Phương⁶). Với Thuỷ, kỉ niệm đầu tiên của cô về tà áo dài chính là bộ đồng phục mặc vào Thứ Hai hàng tuần – chiếc áo dài trắng tôn lên sự duyên dáng và nữ tính.

Đối với Thuỷ mà nói, áo dài là một phần không thể thiếu của văn hoá Việt, một trang phục vượt lên mọi định chế của giới tính, giai cấp hay biến cố thời cuộc. Trong khi áo dài vẫn tồn tại trong mừng tượng rập khuôn của khách du lịch về một Việt Nam truyền thống, Thuỷ đem lại một hơi thở mới cho chúng qua những đường cắt táo bạo, phủ lên chúng một luồng năng lượng tươi mới thông qua vật liệu, hoạ tiết và màu sắc. Trong đó, đáng chú ý nhất là cách cô sử dụng gấm trong bộ sưu tập *Áo dài gấm* năm 2015, và bộ áo dài không vai phá cách được giới thiệu tại Lễ hội Văn hoá Việt Nam (Vietnam Culture Day) ở Rome năm 2015.

Xuyên suốt lịch sử phát triển, tà áo dài - kể từ khi trở nên phổ biến dưới thời nhà Nguyễn (1802 – 1945) - đã trải qua nhiều lần thay hình đổi dạng, đồng thời đóng vai trò như một nhân chứng trước những chuyển biến về căn tính văn hoá cũng như chính trị. Chia sẻ nét tương đồng với một số trang phục trong khu vực Đông Nam Á, tà áo dài Việt Nam - với phần thân áo xẻ tà hai bên hông - được mặc kèm với quần ống rộng. Mặc dù vẫn giữ nguyên cấu trúc hai mảnh này, các nhà thiết kế đã đưa vào nhiều thử nghiệm sáng tạo, phá cách trong việc sử dụng chất liệu, cách dựng cổ, tay áo, xếp tà hay thiết kế hoạ tiết đính kết. Áo dài là ví dụ điển hình của sự giao thoa văn hoá, khi các dòng ảnh hưởng từ Pháp và Trung Hoa được tiếp biến, chắt lọc và chuyển hoá thành một nét riêng rất Việt Nam. Chẳng hạn, mẫu áo dài ‘Le Mur’ của hoạ sĩ Nguyễn Cát Tường năm 1934¹ giới thiệu nhiều đổi mới, đầu tiên với tay áo rộng rãi phía trên và gọn gàng phía dưới, sau đến các kiểu cổ tân kỳ khác như cổ bẻ, cổ viền, cổ đính đính ten, cổ tim,... thay đổi cặp quần cho gọn hơn và thu hẹp ống quần để vừa với thân hình.

Áo dài cũng từng xuất hiện trên các sân khấu thời trang cao cấp quốc tế và là nguồn cảm hứng cho một số nhà tạo mẫu nước ngoài. Sau sự xuất hiện của những bộ phim như ‘Đông Dương’ (Indochine) hay ‘Người tình’ (The Lover) với bối cảnh Đông Dương thời thuộc địa, Ralph Lauren, Richard Tyler, Claude Montana và Giorgio Armani đã cho ra mắt những bộ sưu tập lấy cảm hứng từ tà áo dài. Gần đây nhất, Bộ sưu tập Thu Đông của Jil Sander cũng giới thiệu một mẫu thiết kế biến tấu biểu tượng điển hình của văn hoá Việt này.

N°1

Bộ sưu tập Thu/Đông của Jil Sander — 2019

Đầm: lụa, cổ tàu

Thuộc bộ sưu tập cá nhân của Thủy Nguyễn

Quần lụa Thuy Design House | Phụ kiện

thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°2

Sa kép Xuân - Hạ

Phục dựng dựa trên mẫu Sa kép triều Nguyễn

bởi nghệ nhân Vũ Văn Giỏi, 2017

Áo dài : chỉ màu và chỉ vàng thêu trên đoạn

bát ti, bên trong lót nhiễu tứ quý

Thuộc bộ sưu tập cá nhân của Thủy Nguyễn

N°3

Bộ sưu tập Gió Mùa Vẽ — 2016

Áo dài 8 tà: lụa, chiffon | Quần: bố gấm |

Phụ kiện: mấn đính xám, khuyên tai

ngọc trai, guốc

Bản quyền Thuy Design House

N°4

Bộ sưu tập Áo dài gấm — 2015

Áo dài cúp ngực: gấm dệt hoa văn | Quần: gấm |

Phụ kiện: nón gấm cùng màu, guốc

Bản quyền Thuy Design House

Bộ sưu tập *Áo dài gấm* (2015) ra mắt lần đầu trong khuôn khổ Lễ hội văn hoá Việt Nam tại Rome (Ý), một sự kiện trình diễn thời trang giới thiệu các nhà thiết kế đương đại người Việt và Ý. Điểm nổi bật của bộ sưu tập này là chất liệu gấm, trong đó có chiếc áo dài vai trần bằng gấm đỏ với thiết kế hoạ tiết cầu kỳ. Dù bị chỉ trích rằng “quá Trung Hoa và là một sự cách tân quá đà tà áo dài truyền thống”², thiết kế này đại diện cho quá trình liên tục biến hoá của tà áo dài, hoà trộn yếu tố truyền thống và đương đại, kết hợp kỹ thuật cắt may và thẩm mỹ phương Tây.

Nói về những ý kiến trái chiều, Thủy cho rằng “nhà thiết kế có quyền lựa chọn chất liệu phù hợp nhất với mẫu thiết kế, kể cả có nhập từ nguồn nước ngoài, đặc biệt khi pha trộn giữa sự hiện đại và truyền thống. Miễn là truyền thống vẫn ẩn mình trong hoạ tiết, phong cách và trong mẫu thiết kế. Đó là điều quan trọng nhất.”

1 • Trên tạp chí Phong Hoá số 87, 88, 89

2 • Chan, E, ‘Thời trang có sai? Cựu hoa hậu Việt Nam bị chỉ trích vì trông QUÁ TRUNG HOA trong bộ áo dài trên sân diễn thời trang’, *Mailonline*, 22 tháng Bảy 2015.

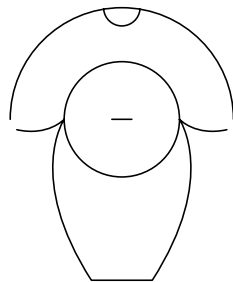

N°5

Bộ sưu tập Viên Mãn — 2016

Đầm: lụa, chiffon | Quần: lãnh Mỹ A | Phụ kiện: mấn lụa tím có đính kết, guốc

Bản quyền Thuy Design House

N°7

Bộ sưu tập Tình Tang — 2019

Áo dài: organza | Quần: lụa | Đai lưng thêu và đính kết | Phụ kiện: khuyên tai, guốc

Bản quyền Thuy Design House

N°6

Bộ sưu tập Áo dài gấm — 2013

Áo dài: vải gấm thêu, ráp thủ công | Quần: vải gấm dệt có sẵn | Phụ kiện: cài đầu, giày cao gót gấm

Bản quyền Thuy Design House

*nút áo được tận dụng vải thừa trong quá trình sản xuất của Thuy Design House

N°8

Bộ sưu tập Mộng Mị — 2017

Áo dài : lụa | Quần: phi dẻo dập ly kèm tùng quần | Áo choàng: lụa organza đính cườm | Phụ kiện: mào, khuyên tai, túi con gà

Bản quyền Thuy Design House

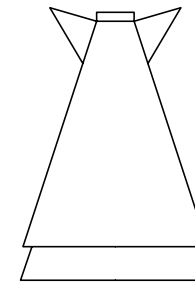

N°9

Bộ sưu tập My Châu — 2019

Áo dài: In kỹ thuật số, đính cườm trên vải phi thô và lông ngỗng | Quần: in trên gấm | Phụ kiện: vòng tay, giày trong suốt

Bản quyền Thuy Design House

N°10

Bộ sưu tập Mộng Mị — 2017

Đầm: in, thêu và đính cườm trên phi thô | Phụ kiện: mào, khuyên tai, túi đính lân

Bản quyền Thuy Design House

Từ nhiều thế kỷ nay, tín ngưỡng thờ Mẫu đã và vẫn đóng vai trò là một dòng chảy mạnh mẽ, một điểm sáng đầy cảm hứng trong văn hoá Việt Nam. Theo TS. Nguyễn Ngọc Mai (thuộc Viện nghiên cứu Tôn giáo, Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam), việc thờ thánh nữ thể hiện “nguyện vọng được tự do, tự chủ và hạnh phúc của phụ nữ Việt Nam.”¹ Trong thực hành tín ngưỡng Đạo Mẫu, *hầu đồng* là một nghi lễ độc đáo với các thầy đồng trong trang phục rực rỡ, múa trên nền nhạc hát văn diễn xướng các tích. Bộ sưu tập *Mộng Mị* lấy cảm hứng từ bốn màu chủ đạo của Đạo Mẫu là đỏ, xanh lá, trắng và nâu đất; tái hiện hình ảnh của mây trời, sóng nước, cây rừng,... là những yếu tố thiên nhiên gắn liền với nền tảng tâm linh của tôn giáo này. Bộ trang phục trưng bày ở đây được ca sỹ Bích Phương mặc trong MV ‘Bùa Yêu’.

1 • Tham, D and Springer, K. ‘Tôn giáo thờ thánh nữ được UNESCO ghi danh’, CNN Travel, 3 tháng Bảy, 2018.

*“Trong đầm gì đẹp bằng sen
Lá xanh bông trắng lại chen nhị vàng”*

Ca dao

Ở trọ trần gian

Cảm hứng đóng vai trò quan trọng trong quá trình sáng tạo của một nhà thiết kế, và cảm hứng hiện diện từ cách định hình chủ đề, đến tinh thần của một sưu tập cho tới việc quyết định chi tiết, đường nét của các trang phục. Câu hỏi thường gặp nhất dành cho các nhà thiết kế đó là họ tìm cảm hứng từ đâu và truyền tải chúng như thế nào lên các mẫu thiết kế. Đối với Thuỷ, cô thường tìm về quang cảnh thiên nhiên, bối cảnh văn hoá, xã hội xung quanh để biến hoá, sáng tạo, tái hiện từng chi tiết cho câu chuyện đa tầng mang âm hưởng thần thoại, cổ tích dân gian. Cô trần tình, “Tôi muốn tập trung vào câu chuyện của Việt Nam. Nguồn cảm hứng của tôi đến từ những câu chuyện bản địa và tôi sử dụng các sáng tạo của mình để gợi nhớ lại những câu chuyện đầy hứng khởi để chúng không bị rơi vào quên lãng.”

Lấy cảm hứng từ các chi tiết trong văn học, hội hoạ, mỹ thuật ứng dụng, vải vóc, múa, âm nhạc cũng như kiến trúc, các bộ sưu tập của Thuỷ đưa vào hình ảnh các linh vật, các sinh vật trong thần thoại, chẳng hạn như hoạ tiết thêu tay chim

phượng, gà trống và rồng kết từ cườm, hoạ tiết vẽ tay hình con rùa. Các loài hoa cũng thường xuất hiện trong thiết kế của Thuỷ dưới muôn hình vạn trạng: hoa hướng dương được thêu tay, in hay vẽ trực tiếp lên vải; hoa mào gà, hoa cúc, hoa mơ, cúc vạn thọ, kim cúc hay hoa lan, và đương nhiên không thể thiếu hoa sen – loài hoa thường được ví von như biểu tượng của Việt Nam, tượng trưng cho sự trong trắng, thanh nhã, tinh thần lạc quan hướng tới tương lai. Bên cạnh đó, Thuỷ cũng đón nhận ảnh hưởng từ các vị thần, thánh, chư vị linh hồn đến từ truyền thuyết dân gian cũng như từ Phật giáo, Khổng giáo và Đạo giáo.

Thuỷ là người trân trọng và luôn nỗ lực quảng bá cho văn hoá Việt. Điều này thể hiện qua cách cô liên tục sưu tầm vải vóc, đồ mỹ nghệ, gốm sứ, bươm thiếp Đông Dương; và không thể không kể đến bộ áo dài hay những đồ vật xưa (có thể thấy chi tiết hơn trong khu vực ‘Đong đầy kí ức’ trên lầu). Cá tính của Thuỷ gắn liền với nguồn cội của cô và vì thế các bộ sưu tập chính là cách cô đối thoại với quá khứ cũng như lấy cảm hứng từ lịch sử.

N°11

Bộ sưu tập *My Châu* — 2019

Đầm: in kỹ thuật số, đính cườm và thêu nổi trên phải phi thô | Phụ kiện: mũ đội lấy cảm hứng từ trang phục cải lương, vòng cổ, khuyên tai, giày nhung

Bản quyền Thuy Design House

Từ trí tuệ nhân tạo, thương mại điện tử, tới in ấn 3D và blockchain (công nghệ khối chuỗi) - nhiều thương hiệu và nhà thiết kế đang nhanh chóng nắm bắt và ứng dụng các công nghệ tân tiến nhất vào các sáng tạo của mình, với mong muốn thử thách ranh giới của cơ chế sản xuất, cách thức làm truyền thông và tính ứng dụng thực tiễn của sản phẩm. Cách mà Thuý Nguyễn kết hợp công nghệ số với kỹ thuật thủ công cho thấy việc ứng dụng công nghệ cấp tiến có thể mở ra các khả năng sáng tạo và thẩm mỹ mới lạ, đem lại nhiều tự do hơn trong việc thiết kế và tạo dựng những hình khối phức hợp.

Trang phục này nằm trong bộ sưu tập *My Châu*, được thực hiện sử dụng kỹ thuật in chuyển nhiệt, đính cườm, thêu nổi trên sa-tanh nhằm tạo hiệu ứng ba chiều. *My Châu* được truyền cảm hứng từ truyền thuyết về nữ thần và chuyện tình đầy bi kịch của công chúa *My Châu* và chồng mình là Trọng Thủy. Ở đây, Thuý đường như lồng vào câu chuyện về sự phản bội này một cách nhìn khác về sức mạnh tiềm ẩn trong việc lắng nghe trái tim của người phụ nữ. Thuý chia sẻ, với bộ sưu tập này, cô mong muốn mọi người thấy được sự mạnh mẽ trong “câu chuyện tình bi ai của *My Châu*”, ngay cả khi nàng theo đuổi tình yêu một cách ‘mù quáng’. Bộ sưu tập cũng thể hiện sự ngưỡng vọng và lòng tôn kính của Thuý trước “quá khứ vàng son của nghệ thuật cải lương.”

N°12

Bộ sưu tập *My Châu* — 2019

Đầm: in kỹ thuật số, đính cườm và thêu nổi trên phải phi thô | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°13

Phục trang cho vai diễn Thái hậu Dương Vân Nga phim *Quỳnh Hoa Nhất Dạ* — 2021

Phục trang: in kỹ thuật số, thêu tay trên vải tafta và phi thô, lót lụa

Bản quyền Thuy Design House

Thiết kế này được may dành cho bộ phim ‘Quỳnh Hoa Nhất Dạ’ (sắp ra mắt công chúng), khắc hoạ chân dung Thái hậu Dương Vân Nga của triều đại nhà Đinh (968 – 980). Trang phục được thực hiện dựa trên kết cấu áo Giao Lĩnh thời Tiền Lê (980 – 1009) - một bộ áo gồm nhiều thân, có cổ bắt chéo. Mang ảnh hưởng từ Hán phục của người Trung Hoa, áo Giao Lĩnh mang nhiều nét tương đồng với ‘hakama’ của người Nhật và ‘hanbok’ của người Hàn. Phụ kiện đi kèm mẫu thiết kế này được sáng tạo dựa trên mô típ họa tiết thời Lê, thường thấy ở các đền chùa khắp Việt Nam. Đồng thời, họa tiết hoa sen và hoa quỳnh cũng xuất hiện trên trang phục, phản ánh tinh thần kịch bản. Tương truyền rằng khi Dương Vân Nga được sinh ra, hoa quỳnh nở suốt đêm trong gia viên, báo điềm lành.

N°14

Bộ sưu tập *Ready to wear* — 2017

Áo khoác: in kỹ thuật số trên vải gấm, đính kết | Móc áo gỗ do nghệ nhân Huế thực hiện

Bản quyền Thuy Design House

N°15

Bộ sưu tập *Ready to wear* — 2017

Áo khoác: in kỹ thuật số trên vải gấm | Móc áo gỗ do nghệ nhân Huế thực hiện

Bản quyền Thuy Design House

N°16

Trang phục được may riêng cho
Angela Phương Trinh

Đầm: đính cườm và thêu gói vải trên tafta | Phụ kiện: mấn cam đính, dép nhung
Bản quyền Thuy Design House

Nghề khắc gỗ thủ công được cho là đã phát triển ở Việt Nam từ khoảng thế kỷ XI tới đầu thế kỷ XII. Cùng với sự nở rộ của kỹ thuật khắc gỗ là sự xuất hiện của tranh in dân gian xuất hiện ở nhiều vùng miền khác nhau như tranh Đông Hồ ở Bắc Ninh, tranh Hàng Trống ở Hà Nội, tranh làng Sình ở Huế và tranh Kim Hoàng ở Hà Tây. Mỗi làng nghề lại có một phong cách rất riêng, chẳng hạn tranh Đông Hồ nổi tiếng với độ bền và độ tươi của màu sắc. Những chủ đề thường xuất hiện là con vật, đời sống sinh hoạt và tâm linh, các lễ nghi tôn giáo hoặc truyền thuyết dân gian.

Lấy cảm hứng từ một trong những bức tranh Đông Hồ nổi tiếng, hình ảnh cậu bé ôm con gà được tái hiện lên bộ váy này, tượng trưng cho ước muốn hiển đạt. Thiết kế này được diễn viên Angela Phương Trinh mặc khi tham dự buổi công chiếu phim 'Julietta' tại thảm đỏ Liên hoan Cannes 2016.

N°17

Bộ sưu tập Lúng Liếng — 2015

Đầm: đính cườm, vẽ tay thêu gói vải trên tafta và voan | Quần: gấm vá tafta | Phụ kiện: mấn lụa trơn, dép nhung
Bản quyền Thuy Design House

Thêu là một nghề thủ công đã tồn tại từ thời cổ đại, được ứng dụng toàn cầu để trang trí cho vải vóc, trưng bày và truyền tải thông điệp. Châu Á và Trung Đông thường được biết đến như là cái nôi của nghệ thuật thêu thùa, cũng như nhiều hình thức và kỹ thuật thủ công liên quan đến vải vóc. Dù không biết chính xác nghệ thuật thêu xuất hiện ở Việt Nam từ thời điểm nào, dân gian thường tôn vinh Lê Công Hành (1606 – 1661) như ông tổ nghề thêu. Đại diện cho triều đình nhà Lê đi sứ tới Trung Hoa thời nhà Minh (1368-1644), Lê Công Hành được cho rằng đã kết hợp kỹ thuật thêu của cả Trung Hoa và Việt Nam để tạo thành một ngón nghề rất riêng và đã truyền nghề cho toàn bộ làng Quất Động, quê hương của ông.

Ngày hôm nay, Thuy Design House đề cao cả kỹ thuật truyền thống lẫn hiện đại, kết hợp trong các thiết kế ứng dụng thêu nổi, đính ghép và tranh gói vải – một kỹ thuật do ông Trần Văn Huy (hay còn được biết đến là Thủy Tiên) ở Sa Đéc sáng tạo ra.

N°18

Phục trang phim Cô Ba Sài Gòn — 2017

Áo dài: càm thạch, thêu trên vải gấm
Bản quyền Thuy Design House

“Tôi muốn làm một bộ phim có thể chạm tới những người sinh sống ở Việt Nam và cả những kiều bào ở nước ngoài, hay thậm chí những người biết và/hoặc yêu Việt Nam. Tôi muốn chia sẻ câu chuyện của tà áo dài với những người trẻ, những người chưa nắm bắt được lịch sử và vẻ đẹp của áo dài.”
— Thủy Nguyễn, tháng Mười Hai 2020

Cô Ba Sài Gòn (2017) là một bộ phim của đạo diễn Trần Bửu Lộc và Nguyễn Lê Phương Khanh, do Ngô Thanh Vân và Thủy Nguyễn đồng sản xuất. Bộ phim ra mắt khán giả quốc tế tại Liên hoan phim quốc tế Busan 22 vào ngày 14 tháng Mười 2017 ở Hàn Quốc. Lấy bối cảnh Sài Gòn những năm 1960, *Cô Ba Sài Gòn* kể câu chuyện về người thợ may áo dài nổi danh Thanh Mai (do Ngô Thanh Vân thủ vai) và cô con gái kiều ngạo Như Ý (Ninh Dương Lan Ngọc). Thanh Mai may cho Như Ý một bộ áo dài đặc biệt, trên ngực đính miếng ngọc bội gia truyền. Như Ý, vốn không thích áo dài, trong một cơn vùng vằng đã làm vỡ miếng ngọc và xuyên không đi tới tương lai, ở đó cô sớm nhận ra giá trị của văn hoá truyền thống.

Ngoài việc tham gia dưới vai trò sản xuất, Thủy cũng thiết kế toàn bộ phục trang cho bộ phim. Nhân dịp ra mắt *Cô Ba Sài Gòn*, Thuy Design House đồng thời giới thiệu bộ sưu tập áo dài cùng tên, lấy cảm hứng không chỉ từ những họa tiết, hình khối xuất hiện trên gạch bông (ở chính căn nhà của Thủy cũng như những ngôi nhà cổ ở Sài Gòn), mà còn từ thời trang những năm 1960 (các thiết kế này có thể thấy trên những chiếc áo khoác ngắn bomber và bộ váy trong khu 'Phố phố phường phường').

N°19

Bộ sưu tập Lúng Liếng — 2015

Áo khoác: gấm dệt, đính kết | Móc áo gỗ do nghệ nhân Huế thực hiện
Bản quyền Thuy Design House

N°20

Bộ sưu tập Áo dài gấm — 2015

Áo dài: thêu, đính cườm và gấm trên vải phi cưới (lụa pha) | Quần: lụa | Phụ kiện thiết kế riêng
Bản quyền Thuy Design House

Suốt hơn 4000 năm qua, hình ảnh rồng đã trải dài lịch sử và hiện diện trong truyền thuyết của các nước Đông Á. Trong các tích của Phật giáo, Khổng giáo và Đạo giáo, rồng được kính ngưỡng như đại diện của quyền lực và mưa thuận gió hoà. Trong văn hoá dân gian Việt Nam, rồng cũng là một sinh vật quyền năng tượng trưng cho trời đất, sinh mạng, sức mạnh; và là biểu tượng gắn liền với ngai vàng. Trang phục có hoạ tiết rồng bắt đầu từ thời nhà Minh ở Trung Hoa (1368-1644), từ việc tự phát, chúng nhanh chóng trở thành biểu tượng của quyền lực, địa vị, và sau này được các nhà thiết kế đưa lên sáng tạo của mình để ám chỉ sức mạnh, sự trường thọ và tính dục.

Bộ sưu tập *Áo dài gấm* - ra mắt trên tạp chí Heritage Fashion (số tháng Tư - năm 2015) - kết hợp hình ảnh rồng với mô-típ hoa đính kết thủ công. Pha trộn gấm, taffeta và lụa, bộ sưu tập mang tông màu của mây ngũ sắc trong tranh Hàng Trống. Đi cùng nón quai thao – phụ kiện đội đầu của phụ nữ miền Bắc, dù không còn phổ biến trong đời sống hàng ngày nhưng vẫn xuất hiện trong các lễ hội, màn biểu diễn - trang phục như được tôn thêm nét sắc sảo.

N°21

Bộ sưu tập Gấm — 2013

Áo: gấm dệt | Móc áo gỗ do nghệ nhân Huế thực hiện
Bản quyền Thuy Design House

Được thiết kế và sản xuất riêng cho triển lãm, tà áo dài này đánh dấu một bước tiến mới trong tư duy sáng tạo của Thuý. Sử dụng đa dạng các kỹ thuật khâu tay khác nhau, trang phục được thực hiện hoàn toàn thủ công. Mỗi hạt cườm được người nghệ nhân lành nghề tỉ mỉ đính kết vào nhau, tạo thành lớp nền có cấu trúc của lưới hay mạng chằng tơ. Nổi bật trên lớp nền là mô-típ 'long tường phượng vũ'. Đóng vai trò là hoạ tiết trung tâm, hình ảnh rồng bay phượng múa - vừa uy nghiêm, vừa phóng khoáng - là biểu tượng cho sự hòa thuận, hạnh phúc, thành đạt và viên mãn.

Song song thực hành nghệ thuật thị giác và thiết kế thời trang, với tà áo dài này, Thuý khám phá miền giao thoa giữa nghệ thuật, trình diễn, thời trang và bàn tay khéo léo của con người. Trong hành trình vượt qua những ranh giới kể trên, cô đồng thời cũng đưa ra chất vấn, 'Liệu quần áo có thể được coi là nghệ phẩm?' Nổi lên vào những năm 1930, phong trào 'Wearable Art' (tạm dịch: 'Nghệ y') như ta biết ngày hôm nay đã tìm được tiếng nói riêng vào thập kỷ 60 ở Mỹ - những tháng năm với đầy biến động mang tính xã hội, chính trị và văn hoá. Sử dụng cơ thể người như tấm toan để sáng tác, nghệ y đề cao phong cách cá nhân, được làm thủ công, mang tính biểu cảm cao, và thường là những tác phẩm độc nhất vô nhị. Khác biệt, nhưng cùng lúc vẫn kết nối với thời trang dòng chính, nghệ y xoá nhoà ranh giới giữa ý niệm và chức năng của trang phục. Đa dạng cả về phom dáng (khi ôm gọn, áp phẳng vào cơ thể; khi gồ ghề, mang tính điêu khắc) lẫn phong cách, chất liệu và kỹ thuật (sử dụng phương pháp đắp khối, lắp ráp; thậm chí cả vật thể tìm thấy trong đời sống thường nhật), đặc tính của nghệ y nằm ở tinh thần thử nghiệm dồi dào, trí tưởng tượng phong phú, và cam kết với tầm nhìn sáng tạo độc nhất của cá nhân người nghệ sĩ/nhà thiết kế.

N°22

Rồng bay phượng múa — 2020

Áo dài: lưới nền kết từ cườm, hoạ tiết đính kết | Quần: lụa
Bản quyền Thuy Design House

Biểu tượng về các loài vật có một lịch sử kéo dài và xuyên suốt trong mỹ thuật. Trong quan niệm của xã hội Đông Nam Á, một số con vật, bất kể thực hay hư cấu, đóng vai trò quan trọng như các biểu tượng của tôn giáo, chính trị và văn hoá. Chẳng hạn, Quy (rùa) được coi như một linh vật trong văn hoá Việt, tượng trưng cho sự trường thọ, sức mạnh và trí tuệ.

Hình ảnh các loài vật xuất hiện vô cùng rõ nét trong nhiều bộ sưu tập của Thuy Design House. Xuất hiện dưới dạng in ấn, vẽ tay hay thêu thùa, những hoạ tiết con vật thường bắt nguồn từ tranh dân gian hay truyền thuyết. Ở thiết kế này, con công biểu trưng cho sự phồn thịnh và sang trọng. Bên cạnh đó, hình ảnh cá chép vượt vũ môn mang ý nghĩa của sức mạnh và sự bền bỉ.

N°23

Bộ sưu tập *Mộng Mị* — 2017

Đầm: thêu, đính cườm trên vải phi thô với chi tiết chìm công được lấy cảm hứng từ tranh Hàng Trống | Quần: lụa | Phụ kiện: guốc gỗ đính
Bản quyền Thuy Design House

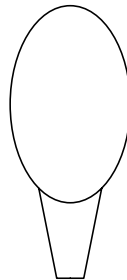

N°25

Bộ sưu tập *Tình Tang* — 2019

Đầm: in kỹ thuật số, thêu và đính cườm nổi trên tafta | Phụ kiện: giày thể thao, vớ hồng, túi cầm tay hình con vịt

Bản quyền Thuy Design House

N°24

Bộ sưu tập *Tình Tang* — 2019

Đầm: xếp vải trên nền vải phi với chi tiết cá chép được lấy cảm hứng từ tranh Đông Hồ | Quần: xếp vải trên vải phi | Phụ kiện: guốc gỗ đính kết hình con gà lấy cảm hứng từ tranh Đông Hồ
Bản quyền Thuy Design House

N°26

Bộ sưu tập *Ready to wear* — 2015

Áo khoác: đính cườm, thêu trên vải phi | Móc áo gỗ do nghệ nhân Huế thực hiện
Bản quyền Thuy Design House

N°27

Bộ sưu tập *Tình Tang* — 2019

Áo: gấm dệt, đính kết | Móc áo gỗ do nghệ nhân Huế thực hiện
Bản quyền Thuy Design House

Muôn hình vạn trạng

Thông thường, sách vở về thiết kế thời trang luôn tiếp cận quy trình thiết kế theo hướng ‘công thức’: nghiên cứu – phác thảo – dựng mẫu rập – phủ vải – chế tác. Mặc dù những bước này làm nên nền móng cơ bản của quy trình thiết kế, để có thể tạo ra những ý tưởng và phong cách mới mẻ, mỗi nhà thiết kế cần phải xác lập một triết lý sáng tạo và cách thức làm việc cho riêng mình.

Dù không được đào tạo bài bản về thời trang, các thiết kế của Thủy mang đầy tính chân thực, ngẫu hứng và trực giác. Sự tách biệt khỏi các khuôn mẫu chính là đặc tính khẳng định thời trang của cô. Khi làm việc, Thủy khởi đầu với các khối hình học cơ bản, từ đó cô bắt đầu phác họa trang phục, tạo dựng đường cắt. Thủy trải lòng, “Tôi phải tự học mọi thứ. Chính vì thế nên tôi may mắn không bị hạn chế bởi những quy chuẩn. Tôi có thể tự thể hiện mong muốn trải nghiệm của mình khi khoác bộ quần áo lên người và tìm câu trả lời cho những gì mình thực sự mong muốn.”¹

Quy trình thiết kế của Thủy được xây dựng dựa trên một chuỗi những quyết định sáng tạo, từ việc tạo khối, chồng lớp các trang phục, từ cách chọn vật liệu, màu sắc và chất vải, từng đường kim và hoạt tiết trang trí, cho tới sự chú ý tới các chi tiết dù nhỏ nhất. Các bộ sưu tập của cô là tổng hòa của tính thẩm mỹ, chủ đề mạch lạc và kỹ thuật phức hợp. Thủy coi từng mẫu thiết kế như một tác phẩm nghệ thuật với ngôn ngữ thẩm mỹ và hình thái riêng, góp phần xây dựng nên hình ảnh thương hiệu của cô, và truyền cảm hứng cho cách thức cô thiết kế, trưng bày các cửa hàng và dòng phụ kiện của mình.

Thời trang mang trong mình một sự cân bằng tinh tế giữa nghệ thuật, thương mại, và sự bền vững. Vậy nên đội ngũ những nghệ nhân, thợ thủ công, thợ may, kỹ thuật viên, quản lý dự án hay cộng sự kinh doanh và truyền thông đóng vai trò cốt lõi cho thành công của thương hiệu mà Thủy gây dựng. Và Thủy giữ vai trò “đầu não sáng tạo của cả đội, và là người nghệ sĩ trong mọi công đoạn sản xuất.”²

Vào năm 2019, với những thiết kế và thành công trong kinh doanh, tạp chí Forbes Vietnam vinh danh Thủy là một trong năm mươi người phụ nữ có ảnh hưởng lớn nhất cả nước. Với Thủy, giải thưởng này là một lời khích lệ, và cô luôn ý thức được rằng “những cơ hội kinh doanh thường khiến chúng ta coi thường tầm quan trọng của việc học tập và gìn giữ, dễ dẫn đến việc làm mất đi các kỹ thuật thủ công vốn có. Với tư cách là một doanh nhân, đây là những vấn đề đạo đức quan trọng.”³

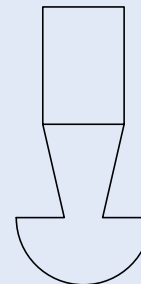
Suy cho cùng thì quá trình sáng tạo là thứ kết nối người sản xuất với người tiêu dùng. Thủy phân trần rằng cô luôn thiết kế cho người phụ nữ Việt Nam đương đại – năng động, phóng khoáng và đương phải leo lách vô cùng nhiều vai trò cũng như trách nhiệm. “Tôi ngưỡng mộ những người phụ nữ dám đấu tranh cho hạnh phúc của chính mình. Cân bằng, toàn vẹn. Tất cả những gì họ làm hay tạo ra đều có một vẻ gì đó nom thật bình thần.”⁴

1 • Hội thoại giữa Dolla Merrillees và Thủy Nguyễn, ngày 7 tháng 12, 2019

2 • Hội thoại giữa Dolla Merrillees và Thủy Nguyễn, ngày 7 tháng 12, 2019

3 • Hội thoại giữa Dolla Merrillees và Thủy Nguyễn, ngày 7 tháng 12, 2019

4 • Hội thoại giữa Dolla Merrillees và Thủy Nguyễn, ngày 7 tháng 12, 2019

N°28

Bộ sưu tập *Mộng Mị* — 2017

Áo khoác: in kỹ thuật số, đính cườm trên vải organza | Áo: vải organza | Chân váy: thêu trên vải gấm in | Phụ kiện thiết kế riêng
Bản quyền Thuy Design House

N°30

Bộ sưu tập *Gấm* — 2014

Áo: thêu tay trên vải gấm dệt sẵn | Quần: lụa | Phụ kiện thiết kế riêng
Bản quyền Thuy Design House

N°29

Bộ sưu tập *Gió Mùa Vẽ* — 2017

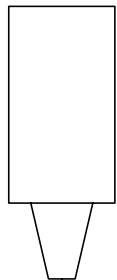
Đầm: in kỹ thuật số cùng chi tiết hoa vải và cườm đính trên vải gấm | Áo khoác: đính kết cườm và lông gà
Bản quyền Thuy Design House

N°31

Bộ sưu tập *Cô Ba Sài Gòn (The Tailor)* — 2017

Áo dài: in trên lụa satin | Đai: in kỹ thuật số, đính cườm 3D trên vải phi thô | Quần: lụa | Phụ kiện thiết kế riêng
Bản quyền Thuy Design House

N°32

Bộ sưu tập *Lúng Liếng* — 2015

Áo và quần: in kỹ thuật số và đính cườm trên vải gấm | Phụ kiện: mấn đính cườm, giày cao gót

Bản quyền Thuy Design House

N°34

Bộ sưu tập *Tình Tang* — 2019

Áo: organza dập ly | Đầm cúp ngực: đính cườm, in kỹ thuật số trên tafta | Phụ kiện: khuyên tai, giày cao gót

Bản quyền Thuy Design House

N°33

Bộ sưu tập *Lúng Liếng* — 2015

Áo dài: in kỹ thuật số trên vải bố gấm | Quần: lụa | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°35

Bộ sưu tập *Cô Ba Sài Gòn (The Tailor)* — 2017

Áo dài: in trên lụa satin | Quần: lụa | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°36

Bộ sưu tập *Cô Ba Sài Gòn (The Tailor)* — 2017

Áo dài: in trên lụa satin | Quần: lụa | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°37

Bộ sưu tập *Lúng Liếng* — 2015

Áo dài: in kỹ thuật số trên lụa | Quần: lụa | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

Lầu son gác tía

Hồng háo hức. Đỏ nồng nàn. Lam man mác. Lục hờn ghen. Tím e thẹn.

Murray, G. (2018) Hồng thiên niên kỷ không phải sự ngẫu nhiên: Những ý nghĩa ẩn giấu/ẩn ý trong màu sắc bạn mặc, *Refinery 29*.

1 • Cuba A, Murray, G, Millennial Pink was no accident: The Hidden Meanings Behind the Colours You Wear, *Refinery 29*, 14 September 2018, retrieved from [https://edition.cnn.com/style/article/colors-ana-cuba-refinery-29/index.html]

Thủy thành công là nhờ những thiết kế tinh tế, nữ tính và lãng mạn, cách sử dụng màu sắc sáng tạo và bạo dạn. Xuyên suốt lịch sử thời trang, màu sắc nói lên nhiều điều về giai cấp, câu chuyện chính trị, truyền thống văn hóa, nhu cầu tiêu thụ cũng như bản sắc.¹ Lịch sử đó len lỏi vào đời sống hàng ngày của chúng ta để rồi định hình cách ta ăn vận cho từng dịp đặc biệt: chẳng hạn như bộ đầm đen trang nhã, Âu phục màu đen lịch lãm, váy cưới trắng ngần, quần áo bò, hay bộ vét xám cổ điển.

Màu sắc đặc biệt quan trọng đối với Thủy và gắn bó với cô trong mọi phương diện của đời sống. “Tôi xem màu sắc là phương tiện để bộc lộ tâm tư của mình theo cách kín đáo mà vẫn nồng nhiệt, như là phép ẩn dụ về những cảm xúc”, Thủy bày tỏ. Những màu đặc trưng của cô như xanh lá, vàng, đỏ, cam không chỉ thể hiện phong cách sáng

tạo của Thủy mà còn mang ý nghĩa biểu tượng cho hạnh phúc, tình yêu, sự may mắn, hy vọng, sự hân hưởng và phát đạt. Màu sắc ảnh hưởng mạnh mẽ đến cách chúng ta nhìn nhận sự vật. Mỗi liên hệ của chúng ta với màu sắc không ngừng biến chuyển, cùng với đó, ý nghĩa của những màu sắc khác nhau cũng được hình thành dựa trên bối cảnh văn hóa - xã hội (ví dụ như theo một thịnh hành). Màu sắc có thể là một công cụ đắc lực để giao tiếp, vượt qua các rào cản, để thể hiện cá tính, sự tự do, sự gắn kết và sức mạnh.

Carl Jung, một nhà tâm thần học và phân tâm học có ảnh hưởng từng nói, “... màu sắc là tiếng nói đầu tiên của tiềm thức...” Có thể nói rằng đam mê của Thủy đối với màu sắc cho thấy một sự lạc quan kiên định trước một thời đại nhiều chuyển biến về môi trường, chính trị và xã hội.

N°38

Bộ sưu tập *Đen và Trắng* — 2013

Đầm: thun cotton | Phụ kiện thiết kế riêng

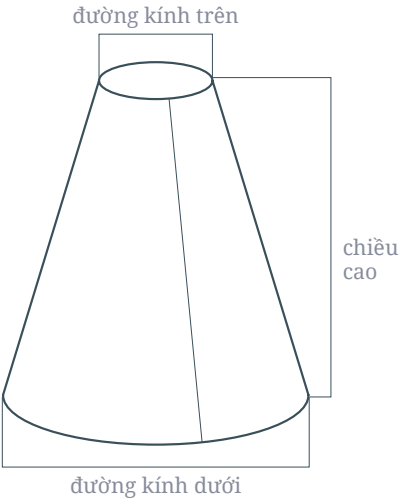
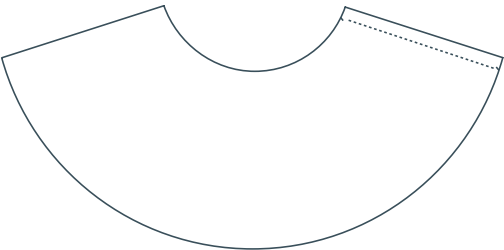
Bản quyền Thuy Design House

Một đường may bên hông nối hai mép của miếng vải lại với nhau, tạo thành một cấu trúc hình trụ, bộ váy xoè tương như đơn giản này lại là một thiết kế đặc trưng của Thuy Design House. Mặc cao cùng quần bó bên dưới, hay mặc như váy quây hoặc chân váy, thiết kế này cũng có thể được may trên nhiều chất liệu, màu sắc khác nhau; với đa dạng độ dài và kiểu dáng tay áo; đồng thời cũng có thể được biến tấu với hoạ tiết đính kết như nút áo hay tua rua. Cách dựng mẫu cho thiết kế này được Thuý tạo ra để tận dụng tối đa vải thừa.

“Quá trình sáng tạo của tôi thường bắt đầu với một hình nào đó, hình cơ bản như hình tròn, tam giác, vuông, chữ nhật. Để biến những khối hình này thành cái gì đó hay ho, tôi bắt đầu vẽ, xếp hình ra – cái này nó tựa cách tôi làm việc như một người nghệ sĩ, quan tâm tới hoà sắc, mảng miếng và câu chuyện đằng sau mỗi mẫu thiết kế.”

— Thuý Nguyễn

*Mẫu váy này là một trong những mẫu thiết kế tiêu biểu của Thuy Design House.

N°39

Bộ sưu tập *Đoá Hồng Nhung* — 2012

Đầm: thun cotton | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°40

Bộ sưu tập *đầu tay* — 2011

Áo: lụa | Quần: lụa | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°41

Bộ sưu tập *Lúng Liếng* — 2015

Áo yếm dài: thêu gói vải trên gấm, nhung |

Quần: gấm dệt | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

Hành trình xây dựng và duy trì một thương hiệu thời trang thường gắn liền với việc ra mắt các bộ sưu tập. Với những thương hiệu thành công, các bộ sưu tập không những phải tạo ra ấn tượng tốt, mà còn phải đảm bảo sự ‘đều tay’ về chất lượng cũng như cách trình bày. *Lúng Liếng* - ra mắt năm 2015 - được biết đến như bộ sưu tập mang đậm dấu ấn Thuy Design House, trình làng tới giới mộ điệu những mẫu áo dài may sẵn rực rỡ. Xuất hiện trên nhiều tạp chí thời trang như Heritage, Elle, L’Officiel, Harper’s Bazaar Vietnam và Đẹp, các mẫu thiết kế có khởi nguồn từ *Lúng Liếng* tiếp tục phát triển, thêm vào là những bộ áo dài với phần áo được thay thế bằng áo yếm và tay được thu ngắn lên để tiện cho việc mặc hàng ngày.

Năm 2017, với mong muốn gìn giữ di sản văn hoá Việt Nam cho các thế hệ tương lai, Thuý khởi xướng phong trào *#toimacaodaimungmottet* để khuyến khích mọi người mặc áo dài. Phong trào này vẫn còn tồn tại cho đến hiện giờ.

N°42

Bộ sưu tập Áo dài gấm — 2015

Chân váy: gấm dệt | Áo: thêu trên gấm |

Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°44

Bộ sưu tập Cô Ba Sài Gòn (The Tailor) — 2017

Đầm: in kỹ thuật số, thêu gói vải trên phi thô |

Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°43

Bộ sưu tập Viên Mãn — 2016

Áo yếm: in kỹ thuật số trên gấm | Chân váy: in kỹ thuật số trên organza | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

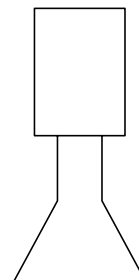

N°45

Bộ sưu tập Mộng Mị — 2017

Đầm: đính cườm, thêu trên vải phi thô và organza | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°46

Bộ sưu tập Mộng Mị — 2017

Áo khoác và quần: In trên phi dẻ, organza |

Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°47

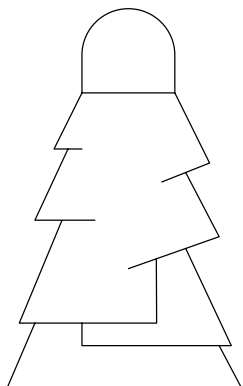
Phục trang thiết kế cho phim Mẹ Chồng — 2017

Áo: đính kết trên vải nhung | Quần: lụa |

Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

Trang phục này được thiết kế cho Thanh Hằng (thủ vai Ba Trâm) trong bộ phim ‘Mẹ Chồng’ của đạo diễn Lý Minh Thắng, ra mắt năm 2017. Thuỷ lấy cảm hứng từ bộ áo bà ba đặc trưng của miền Nam Việt Nam và kết hợp một số chi tiết mượn từ áo dài ‘Le Mur’ (1934). Áo dài ‘Le Mur’, sáng tạo của Nguyễn Cát Tường - hoạ sỹ người Hà Nội, đánh dấu cột mốc quan trọng trong tiến trình cách tân áo dài khi tà áo truyền thống tiếp nhận phong cách may đồ Tây với tay áo bằng, cổ sen lớn và chia thành năm mảnh. (Để thêm thông tin về áo dài Le Mur, vui lòng xem sách tham khảo trong khu vực ‘Đong đầy kí ức’.)

N°48

Bộ sưu tập *Tinh Tang* — 2019

Đầm: organza dập ly | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°49 & No°50

Bộ sưu tập *My Châu* — 2019

Đầm: in kỹ thuật số trên nhung | Áo khoác: in kỹ thuật số trên phi thô | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°50

Bộ sưu tập *Sợi Tơ Hồng* — 2020

Áo: đính cườm và hoa vải trên tafta gân phối voan kính | Chân váy: in kỹ thuật số, đính cườm trên phi thô và tơ gân | Phụ kiện thiết kế riêng
Bản quyền Thuy Design House

Việt Nam có hơn năm mươi dân tộc anh em, mỗi tộc người với thổ ngữ/ ngôn ngữ, văn hoá và tập tục riêng biệt. Đa phần các nhóm dân tộc thường sinh sống ở khu vực đồi núi, cao nguyên với địa hình hiểm trở, dẫn đến các thói quen sinh hoạt, tập tục và ăn vận đặc thù với môi trường khí hậu, văn hoá ở đây.

Bộ sưu tập này lấy cảm hứng từ trang phục của người Thái trắng ở vùng Tây Bắc Việt Nam, và từ loài hoa ban nở vào mùa xuân, khoảng tháng Hai, tháng Ba. Loài hoa này cũng thường được dùng làm hình ảnh ẩn dụ trong thơ phú để nói về vẻ đẹp và nét duyên dáng của phụ nữ Thái và Tày.

Các tộc người Thái được tách biệt theo tên gọi như người Thái Đỏ, Thái Đen và Thái Trắng. Người Thái Trắng thường mặc trang phục tông sáng với màu chủ đạo là hồng và trắng. Cỏm (áo ngắn) nổi bật với phần cổ tim tôn dáng phần trên của người mặc.

“Chúng ta tìm thấy vẻ đẹp không phải ở trong bản thân sự vật mà qua bóng đổ của chúng, ánh sáng và bóng tối, những thứ được tạo ra bởi sự đối lập giữa cái này với cái kia... Bởi lẽ không có bóng tối, thì cũng không còn vẻ đẹp.”

Jun'ichirō Tanizaki (1933)

Ca tụng bóng tối.

Đôi vầng nhật nguyệt

Bóng tối thường gắn với những liên tưởng tiêu cực, gợi tới những điều hẻo huyên, ám muội và xấu xa của cuộc sống. Nhưng chúng ta quên mất rằng chính sự tồn tại của bóng tối giúp cho ánh sáng được hiện diện. Sự giao thoa giữa ánh sáng và bóng tối này được tìm thấy trong nghệ thuật, kiến trúc và thời trang - không chỉ ở việc sử dụng chất liệu để tạo bóng mà trong cả cách thức chúng được ứng dụng hay thông điệp chúng truyền tải. Tương tự, trang phục đen trắng có một sức nặng không thể phủ nhận. Màu đen biểu lộ sự trang trọng, nhã nhặn và uy nghiêm, giống như màu đen trong phục trang của các dòng tu. Nó có thể đại diện cho cả sự giàu sang hay nghèo khó, cái ác hay sự ăn năn, chẳng hạn như áo choàng đen của các phù thủy hay áo khoác da màu đen của các băng đảng mô tô. Trong nhiều nền văn hóa, màu đen biểu trưng cho tang tóc buồn đau, đồng thời cũng được coi như mẫu mực của sự lịch duyệt và sức hấp dẫn.

Nhiều quan niệm cho rằng màu trắng tượng trưng cho sự thuần khiết, thanh sạch và khiêm nhường. Từ chiếc áo dài trắng toát lên sự thơ ngây và trẻ trung của những thiếu nữ; chiếc áo phòng thí nghiệm hay đồng phục của bác sĩ, y tá và các nhà khoa học cho cảm giác ‘vô trùng’; cho đến phục trang màu trắng giản đơn của những người hành hương. Ở nhiều nền văn hóa Đông phương, màu trắng xuất hiện trong tang lễ như một biểu tượng cho sự thanh khiết và hồi sinh.

Thuỷ là người thích ‘chơi trốn tìm’ với sắc màu, xử lý ánh sáng và bóng tối triệt để trong cách kết hợp thêu nổi và đính kết để tạo hiệu ứng phản sáng lấp lánh và chuyển sắc độ của màu. Đây có lẽ là ảnh hưởng từ nền tảng đào tạo mỹ thuật của cô. Dù ánh sáng – bóng tối, đen – trắng thường được coi như những cặp tương phản, các trang phục ở đây hoà trộn những yếu tố khác biệt của cả hai. Chúng vừa trịnh trọng lại vừa mềm mại, vừa mờ vừa tỏ, vừa khoáng đạt vừa khuôn khổ, vừa đặc vừa rỗng. Tất cả những đặc điểm này tạo ra một bố cục hoàn chỉnh về chiều sâu, ánh sáng và hoà sắc đơn màu.

N°52

Trang phục may riêng — 2017

Áo dài: đính cườm trên vải tafta | Quần: lụa
Bản quyền Thuy Design House

N°53

Trang phục may riêng — 2017

Áo dài: đính cườm dày trên tafta | Quần: lụa
Bản quyền Thuy Design House

N°54

Trang phục may riêng — 2017

Áo dài: đính cườm, đính kết kim sa lên vải theo
kỹ thuật đắp phù điêu | Quần: lụa
Bản quyền Thuy Design House

N°55

Trang phục may riêng — 2017

Áo dài: đính cườm, đắp nổi tafta trên tafta theo
kỹ thuật gói vải | Quần: lụa
Bản quyền Thuy Design House

Phố phố phường phường

Từ nhiều thế kỷ nay, kiến trúc và không gian sống trong đô thị đã và vẫn luôn đóng vai trò là nguồn cảm hứng dồi dào cho ngành thời trang, với đa dạng tác động và góc nhìn mang tính toàn cầu về ý tưởng, hình ảnh và chất liệu. Sử dụng vải vóc và phom dáng như những viên gạch, các nhà thiết kế thời trang thử nghiệm với việc thu phóng tỉ lệ, tạo góc cạnh đột phá, tái dựng hoạ tiết và hình khối - tương tự như cách mà các kiến trúc sư sử dụng bê tông, xi măng hay kính để làm nên công trình của mình. Lịch sử thời trang đã cho ta thấy những lần tương tác, hoà quyện nhuần nhuyễn giữa các nhà mốt và kiến trúc, chẳng hạn như hợp tác giữa Frank Gehry và Balenciaga; những chi tiết tinh vi mang phong cách Arabesque trong thiết kế của Chloe¹; hoặc qua những sáng tạo của Stella Jean – nhà thiết kế lai giữa Ý và Haiti – nơi văn hoá quê hương cô (hình ảnh những căn nhà bánh gừng kiểu Haiti, màu sắc rực rỡ, khí hậu nhiệt đới Caribe) trở thành nguồn cảm hứng.

Những sự kết hợp nói trên không chỉ minh chứng cho sự tò mò thích thú của thời trang với kiến trúc đô thị, mà còn thuật lại các tự sự mang sắc thái cá nhân về mối quan hệ giữa con người và không gian sống của họ. Mỗi nhà thiết kế lại diễn đạt nguồn cảm hứng mà họ tìm thấy trong kiến trúc theo cách riêng của mình. Trong thế giới của toàn cầu hoá, việc phân tách kiến trúc và thời trang gần như là điều bất khả thi, bởi cả hai loại hình

sáng tạo này đều thể hiện những phản ánh thức thời trước môi trường văn hoá của cá nhân nói riêng và xã hội nói chung².

Màu sắc, hoạ tiết, phom dáng và các thiết kế của Thuỷ đều chất chứa sự trân trọng của cô đối với cội rễ của mình. Những bộ trang phục của cô tái hiện lại quang cảnh phố cổ, những tòa nhà mang phong cách kiến trúc Pháp trên phông nền một Việt Nam hồi hải công nghiệp hoá, hiện đại hoá. Cách Thuỷ tạo dáng lấy tham chiếu từ mái cong của kiến trúc đình chùa, hay từ những khung cảnh chớp nhắt được từ ô cửa sổ nhà mình những ngày đông Hà Nội.

Chia sẻ về bộ sưu tập *Gió Mùa Vẽ* (2016) của mình, Thuỷ cho biết “Gió mùa Đông Bắc mang đến cái lạnh thấu xương nhưng lạ thay là mặc gió lạnh mưa dầm, bất kể sương hàn có bám đầy những cành khô, khóm hoa hồng trước cửa nhà tôi vẫn luôn nở, đỏ thắm, thơm ngát,... Tôi cũng luôn nhớ đến những gánh hàng rong, tiếng rao văng vẳng như tiếng hát quê hương – thật dễ để nhớ và khó để mà quên được.”

1 • Stewart, J 2017, 'Side by Side Images tiết lộ ảnh hưởng của kiến trúc đối với thời trang cao cấp', My Modern Met, 6 tháng 4 6, truy cập ngày 11 tháng 3, 2020, <https://mymodernmet.com/architecture-fashion-design/>
2 • Essays, UK, (tháng 11 2018). Mối quan hệ giữa Kiến trúc và Thời trang. Trích xuất từ <https://www.ukessays.com/essays/architecture/fashion-and-architecture.php?vref=1>

N°56

Bộ sưu tập *Cô Ba Sài Gòn (The Tailor)* — 2017

Đằm: in kỹ thuật số và đính cườm trên gấm |

Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuý Design House

N°57

Bộ sưu tập *Gió Mùa Vẽ* — 2017

Đằm: in trên phi thô với dây gói vải lấy cảm hứng từ dây điện | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuý Design House

N°58

Bộ sưu tập *Cô Ba Sài Gòn (The Tailor)* — 2017

Đầm: in kỹ thuật số và đính cườm trên gấm, chiffon | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°60

Bộ sưu tập *Cô Ba Sài Gòn (The Tailor)* — 2017

Đầm: in trên vải gấm, phi dẻo |

Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

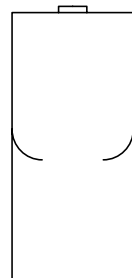

N°59

Bộ sưu tập *Gió Mùa Vẽ* — 2017

Đầm: in kỹ thuật số trên gấm, đính cườm | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°61

Bộ sưu tập *Gió Mùa Vẽ* — 2017

Áo: in trên lụa | Chân váy: In kỹ thuật số trên gấm | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°62

Bộ sưu tập *Non Nước* — 2018

Đầm: in trên vải gấm và organza |

Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°63

Bộ sưu tập *Non Nước* — 2018

Đầm: in trên vải gấm và organza |

Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

N°64

Bộ sưu tập *Gió Mùa Vẽ* — 2017

Áo dài: đính cườm với lông gà và hoa vải trên vải denim | Quần: vải denim | Phụ kiện thiết kế riêng

Bản quyền Thuy Design House

“Nghệ thuật của tôi là sự nối tiếp các giá trị truyền thống, tôi
lĩnh hội và phục hồi các giá trị đó trong thực hành đương đại
của mình. Không phải chuyện hình thức, mà thực sự, đó là
một lối sống”

Thủy Nguyễn, 2019

1 • Hội thoại giữa Dolla Merrillees và Thủy Nguyễn, ngày 7 tháng 12, 2019
2 • Hội thoại giữa Dolla Merrillees và Thủy Nguyễn, ngày 7 tháng 12, 2019
3 • Hội thoại giữa Dolla Merrillees và Thủy Nguyễn, ngày 7 tháng 12, 2019

Đong đầy ký ức

Là con một và được sinh ra, lớn lên ở Hà Nội, Thủy đã quen với việc tự tìm niềm vui trong thế giới tưởng tượng của mình. Thủa nhỏ cô hay chơi trò khâu vá cho búp bê bằng vải rèm, và cũng hay vẽ lại những hình ảnh từ phim hoạt hình.¹ Thủy tốt nghiệp trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam và tốt nghiệp cao học tại Học viện Nghệ thuật thị giác và Kiến trúc Quốc gia ở Kiev. Đối với cô, “nhu cầu được vẽ cũng giống như những nhu cầu khác của con người như ăn, ngủ, hay thở”², cô cảm thấy mình bị giới hạn trong mỹ thuật hàn lâm truyền thống, bởi vậy đã chọn thời trang như một cách để theo đuổi sự tự do.

Thủy cho rằng “mỗi bộ sưu tập là một câu chuyện của chính mình”, là cách giải bày “những cảm xúc, sự hiếu kỳ, những trải nghiệm, hoài nghi và sợ hãi” của bản thân. Các bộ sưu tập của cô mang theo những tự sự rất riêng tư và đầy bộc bạch - thậm dắm cảm xúc mãnh liệt và tính tâm linh, đến từ chính liên kết của cô với văn hoá và truyền thống Việt Nam.

Trong căn phòng này, Thủy chia sẻ những hiện vật và ký ức góp phần làm nên con người cô. Từ các sáng tác hội hoạ của chính Thủy, bức ảnh đen trắng chụp nội cảnh đời sống ở Việt Nam những năm 1960 và 1970, tranh Hàng Trống, bộ sưu tập tem dày dặn với hình ảnh các tác phẩm hội hoạ Việt hiện đại hay trang phục các dân tộc, gồm

Biên Hoà cho đến bộ đồng phục áo dài trắng thời trung học như cuốn lưu bút giữ lại chữ ký của toàn bộ bạn bè cùng lớp cô. Đối với Thủy, căn phòng này là chân dung dung dị nhất, đầy những kỷ niệm mà cô trân quý. Từng thứ, từng thứ một đong đầy ký ức của Thủy, gợi mở, dẫn dắt cô trên con đường sáng tạo – và không khó để nhận thấy các trang phục trong triển lãm này cũng mang dấu ấn của những đồ vật cô luôn nhật nhặn, sưu tầm.

Như đã nói, quá trình tích góp những mảnh ghép văn hoá này góp phần định hình thực hành sáng tạo đa dạng của Thủy, mà người ta có thể thấy rõ trong sự nghiệp nghệ thuật, phim ảnh và thời trang của cô. Năm 2016, Thủy biến mơ mộng thời sinh viên của mình thành hiện thực với việc thành lập Trung tâm nghệ thuật đương đại The Factory. Cô tâm sự “Khi tiếp cận thời trang hay các nghề thủ công, tôi thường xem các vật phẩm thủ thừa may mặc thời xưa, tìm tòi qua hình ảnh lịch sử và kĩ thuật trước đó. Hai mươi năm trước ở Việt Nam không có không gian công cộng nào cho nghệ thuật đương đại, kể cả không gian triển lãm cũng khan hiếm và công việc giám tuyển thì gần như không tồn tại... Nhớ lại hồi mới tốt nghiệp, tôi đã tự nhủ mình cần phải làm thế nào đó để kết nối mọi người trong cộng đồng nghệ thuật, để tạo cơ hội cho những người như mình và bạn bè mình ngày đó.”³

Thực hành sáng tạo của Thuỷ trải rộng trên nhiều lĩnh vực như hội họa, sắp đặt, thời trang và thiết kế; mang âm hưởng của những nguồn tham chiếu đến từ quá khứ lẫn ngày hôm nay. Các bộ sưu tập của cô thường được xây dựng xoay quanh những chủ đề mang đậm dấu ấn cá nhân, phản ánh lịch sử, văn hoá và truyền thống của Việt Nam. Đặc biệt, gia đình là dòng cảm hứng có nhiều ảnh hưởng nhất tới Thuỷ. Trong bộ sưu tập Viên Mãn (2016), Thuỷ đưa vào các thiết kế những vần thơ và bức vẽ của con mình như một cách để tri ân tình mẫu tử; khẳng định rằng “Viên Mãn ghi dấu những thời kỳ hạnh phúc nhất trong cuộc đời” cô.

Thuỷ tìm cảm hứng từ những “người phụ nữ hiện đại mạnh mẽ, cởi mở, với lối sống đô hội, luôn sẵn sàng đấu tranh giữ lấy hạnh phúc của mình.” Bộ sưu tập Lúng Liếng (2015) của cô được gợi ý từ hình ảnh những người phụ nữ trong các tác phẩm hội họa thế kỷ XX như bức tranh cô gái mặc áo dài của Mai Trung Thứ. Đồng thời, bộ sưu tập cũng được truyền cảm hứng từ hai đại danh họa của thế kỷ XX là Pablo Picasso và Piet Mondrian. Ứng dụng in ấn hiện đại và thủ công, các mẫu thiết kế này phản ánh mối tương quan song hành của truyền thống và hiện đại, là dẫn dụ cho vai trò đang ngày một đổi khác của phụ nữ ở Việt Nam.

N°65

Bộ sưu tập Lúng Liếng — 2015

Đầm: hoạ tiết gói vải trên vải nhung

Bản quyền Thuỷ Design House

N°66

Bộ sưu tập Lúng Liếng — 2015

Đầm: gấm in | Quần: lụa

Bản quyền Thuỷ Design House

N°67

Bộ sưu tập Viên Mãn — 2016

Đầm: in kỹ thuật số, đính cườm trên organza

Bản quyền Thuỷ Design House

Tranh của các con

Xuất hiện ở đây là những bức tranh do các con của Thuỷ vẽ - sự sáng tạo của chúng không chỉ là niềm tự hào mà còn đóng vai trò là nguồn cảm hứng dào dạt cho cô. Ta có thể thấy điều này được thể hiện rõ nét nhất trong quá trình Thuỷ thai nghén và hình thành bộ sưu tập Viên Mãn.

Phụ kiện của Thuỷ

Từ băng-dô, giày thủ công, túi xách, thảm..., các phụ kiện xuất hiện ở đây chỉ là một phần trong vô vàn các món đồ mà Thuỷ đã sưu tầm trong những chuyến đi của mình, với tâm thế là để nghiên cứu kỹ thuật cũng như chất liệu làm nên chúng. Thuỷ cho biết, cô “... phải sờ, phải nắn, cầm nắm trên tay thì mới hiểu được nó. Theo thời gian, độ phân huỷ của nó như thế nào, các màu pha lẫn với nhau ra làm sao... Việc tiếp xúc này chính là mấu chốt để tạo ra niềm đam mê mà những năm qua tôi theo đuổi.”¹

Đồ vật cá nhân của Thuỷ

Những chiếc hòm vintage, đồ nội thất, nhạc cụ, khay hoa quả đến từ Ukraina... - đây là các vật dụng đến từ tư gia và studio của Thuỷ. Chúng là những hiện vật của kí ức, gắn liền với những kỷ niệm trong đời sống của cô. Nhớ xem chiếc vali, túi xách và giày được vẽ tay của Thuỷ nhé!

WeChoice Awards (2017) giới thiệu

nhà thiết kế Thuỷ Nguyễn

Video tư liệu

Bản quyền thuộc WeChoice Awards, VCCorp

N°68

Trang phục may riêng cho Linh Nga — 2016

Áo khoác: thêu gói vải | Đầm: gấm

Bản quyền Thuy Design House

Từ hàng thế kỷ qua, mối tâm giao giữa nghệ sĩ và nàng thơ vẫn luôn tồn tại, nhưng trong lĩnh vực thời trang thì gần đây ta mới thấy rõ rệt hơn. Các nhà thiết kế thời trang thường coi một số người mẫu, ngôi sao hay bạn bè thân hữu như nàng thơ của mình - không chỉ mời họ xuất hiện trong các chiến dịch quảng bá, trên sàn diễn thời trang, hoặc trở thành đại diện thương hiệu; mà còn thiết kế trang phục riêng biệt cho họ nhân những dịp quan trọng, hoặc hợp tác cùng họ trong những dự án đặc biệt. Một vài ví dụ nổi bật là nhà thiết kế Hubert de Givenchy và nàng thơ Audrey Hepburn; Marc Jacobs và nàng thơ Sofia Coppola; hay Nicolas Ghesquière và nàng thơ Jennifer Connelly.

Diễn viên múa Linh Nga, được biết đến như ‘chim công’ của làng múa Việt Nam, là một nàng thơ của Thuỷ vừa là người ủng hộ Thuy Design House từ những ngày đầu, vừa là bạn của nhà thiết kế. Thuỷ đã thực hiện riêng nhiều trang phục cho Linh Nga. Bản thân cô cũng nhiều dịp ‘diện’ các thiết kế khác của Thuỷ. Ở bộ sưu tập *Tình Tang*, Linh Nga đã cùng Thuy Design House biên đạo chuyển động cho người mẫu.

Bộ đầm này được thiết kế riêng cho Linh Nga, bao gồm chiếc váy liền cổ yếm và áo choàng đính kết cầu kì.

N°69

Trang phục may riêng cho Hoàng Thuỷ Linh, xuất hiện trong video âm nhạc *Để Mị nói cho mà nghe* — 2019

Đầm: đính cườm, thêu hoạ tiết H'Mong trên vải tafta

N°70

Áo choàng ngoài từ bộ sưu tập *Tình Tang*: phi thò in kỹ thuật số, thêu, đính cườm |

Phụ kiện: mấn và khăn buộc ngang hông cách điệu từ trang phục H'Mong

Bản quyền Thuy Design House

Âm nhạc đóng một phần quan trọng trong cuộc sống của Thuỷ, bắt nguồn từ những ký ức ấu thơ của cô về người cha vừa chơi ghi-ta vừa hát. Âm nhạc truyền thống Việt Nam, kết tinh của âm hưởng bản địa, giao thoa với ảnh hưởng từ âm nhạc các tộc người và từ bên ngoài, vẫn luôn tạo cảm hứng cho Thuỷ trong thực hành nghệ thuật và thiết kế thời trang của cô.

Trang phục này do ca sĩ Hoàng Thuỷ Linh đặt Thuỷ làm riêng cho MV đạt giải ‘Để Mị nói cho mà nghe’, một ca khúc thuộc album mới nhất của cô, mang tựa ‘Hoàng’ (2019). Nội dung MV được xây dựng dựa trên câu chuyện về vợ chồng A Phủ - nhân vật trong truyện ngắn cùng tên sáng tác năm 1953 của nhà Văn Tô Hoài.

Thiết kế của Thuỷ được cách điệu từ trang phục của người H'mông và vải thổ cẩm vùng Tây Bắc, rực rỡ nét riêng với những hoạ tiết thêu thùa cầu kỳ và màu sắc tươi sáng. Được mặc phổ biến trong đời sống thường nhật cũng như trong các dịp lễ nghi đặc biệt, mỗi trang phục của từng tộc người H'mông lại bao gồm các hoạ tiết riêng, mang dấu ấn đặc trưng cho niềm tin văn hoá và truyền thuyết riêng của dân tộc họ. Trang phục được sử dụng không chỉ để phân biệt tình trạng sinh nở, hôn nhân, cũng như dòng tộc của người mặc, mà còn để phân biệt các nhóm người H'mông khác nhau như H'mông Đen, H'mông Trắng,...

Đồng phục trung học của Thủy được toàn bộ tập thể lớp ký tên trong ngày tốt nghiệp — 1998

Áo dài: lụa

“Ngày trước, học sinh cấp 3 ai cũng mặc áo dài. Tôi đã lưu giữ kỉ niệm không chỉ với tà áo trắng mà còn cả một kí ức trải dài những năm tháng học trò với bút kí lưu niệm của các bạn.”

— Thủy Nguyễn, Tháng Mười Hai 2019.

Tia-Thủy Nguyễn
Những đôi mắt (2004 - vẫn tiếp tục)
Acrylic trên toan, kích cỡ đa dạng

Thủy ví chuỗi tranh này như một tổ hợp những ‘ánh nhìn’ mà các thành viên trong gia đình, đồng nghiệp, người thân quen, người xa lạ... ‘gửi gắm’ cô. Họ mang tới cho cô cảm giác yên bình trong cuộc sống, nhưng đồng thời cũng có lúc là nguồn cơn của áp lực. Đối với Thủy, ‘ánh nhìn’ mà người khác dành cho mình là hồi ức rõ nét nhất không chỉ về con người mà còn về nơi chốn, ngữ cảnh.

Các tác phẩm nghệ thuật của Thủy (chân dung tự họa, tranh mây và kí họa khoả thân)

Phần lớn các tác phẩm của Tia-Thủy Nguyễn (nghệ danh của Thủy) phản ánh quá trình cô nghiên cứu về cơ thể của chính mình cũng như những hồi ức cá nhân. Ở các tư thế và trạng thái cảm xúc khác nhau, chúng vừa táo bạo (thể hiện qua các cử chỉ khuôn mặt mang tính cảm thán), vừa gợi cảm (thể hiện qua những nét vẽ cơ thể trần trụi). Có thể nói, quá trình nghiên cứu (tâm lý và hình thể) mang tính phản tư này đóng vai trò quan trọng cách thức Thủy thực hành nghệ thuật lẫn thời trang.

Moodboard: mẫu vải, cúc và chỉ

Trong quá trình sáng tác một bộ sưu tập mới, Thủy sẽ dành thời gian ‘chơi đùa’ với các chất liệu / kỹ thuật và thử nghiệm làm mẫu trước khi áp dụng chúng vào các thiết kế của mình. Xuất hiện ở đây là một vài mẫu trong số vô vàn các thử nghiệm này - từ đồ thêu, vải in, tới cúc, chỉ và nhiều hơn thế nữa.

Sách và tạp chí

Từ sách về lịch sử Mỹ thuật và thời trang Việt Nam, về lịch sử nghệ thuật trang trí và các ngành nghề thủ công, về lịch sử các loại vải và triều bào; tới sách ảnh về Hà Nội và Sài Gòn; sách ghi lại các phong tục tôn giáo, nghi lễ và trang phục đa dạng của các dân tộc anh em xuyên suốt Việt Nam - ‘thư viện’ sách và tạp chí xuất hiện ở phòng này liên tục được Thủy tham khảo khi cô thiết kế các bộ sưu tập của mình. Chúng truyền cảm hứng và định hình cách Thủy tư duy, kể chuyện, sáng tác và sản xuất.

Bộ sưu tập tem, ảnh đen trắng và bưu thiếp thời Đông Dương

Sự phát triển của thời trang, nghệ thuật trang điểm và tạo mẫu tóc, từ lâu, đã lôi cuốn Thủy. Rải rác khắp gian phòng này là bộ sưu tập bao gồm các mẫu tem cổ, ảnh đen trắng, các tấm bưu thiếp từ thời Pháp thuộc (1887-1954) ghi lại phục trang của người Việt, mà Thủy đã cất công thu mua từ nhiều nguồn khác nhau trong suốt những năm tháng qua. Chúng đóng vai trò là nguồn tài liệu tham khảo quan trọng trong quá trình nghiên cứu của cô, không chỉ thể hiện khung cảnh xã hội xoay quanh tính đa dạng của lịch sử thời trang Việt Nam, mà còn đặc biệt giúp ta thấy rõ sự thay đổi trong phong cách của tà áo dài cũng như các phụ kiện đi kèm. Đối với Thủy, những hình ảnh này mở ra các quang cảnh mà giờ đây người ta chẳng còn nhớ nữa. Ở thế giới đó là những người phụ nữ từ quá khứ, trong cách ăn mặc của riêng họ, ở cả bối cảnh nông thôn lẫn thành thị. (Vui lòng ghé thăm khu vực ‘Áo dài: Xưa đến ngày sau’ ở lầu trệt để ngắm xem các ‘đời sống’ khác nhau của tà áo dài).

Tranh Hàng Trống

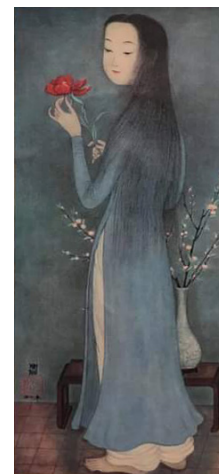
Là một người ngưỡng mộ nghệ thuật dân gian, Thuỷ dành tình cảm đặc biệt tới nghệ nhân Lê Đình Nghiên (sn. 1950) - được coi là nghệ nhân cuối cùng và duy nhất còn lại của dòng tranh Hàng Trống. Bộ sưu tập tranh Hàng Trống của cô vô cùng đồ sộ; xuất hiện ở đây là hai trong số đó: tranh *Mẫu Thượng Ngàn* và tranh *Ngũ hổ*. Những hình ảnh thần thoại kiểu này thường xuyên xuất hiện trong các thiết kế của Thuỷ, đặc biệt là trong bộ sưu tập *My Châu*. Màu sắc, phom dạng và hình ảnh sống động của các bộ sưu tập khác như *Áo dài gấm*, *Viên Mãn* hay *Mộng Mị* cũng chịu ảnh hưởng rõ rệt từ hình thức nghệ thuật in khắc gỗ dân gian này. (Vui lòng tham khảo bộ N°10, N°11 và N°12)

Tranh gói vải¹

Là tranh có tạo hình nổi bằng chất liệu vải trên nền giấy. Dòng tranh này do ông Trần Văn Huy (hiệu là Thủy Tiên) sáng tạo nên, hưng thịnh ở miền Tây Nam Bộ từ thập niên 50 - 60 của thế kỷ 20, và đang đối diện với nguy cơ thất truyền. Ban đầu, đây chỉ là sáng kiến thay hình dán giấy bằng vải hoặc gấm chuyên về chân dung để dùng trong thờ phụng. Về sau, tranh có thêm nhiều chủ đề phong phú, được sử dụng làm quà tặng trong các dịp đám cưới, mừng thọ, tân gia. Cách làm của tranh gói vải là người chế tác sẽ phác họa chân dung người, cây cỏ bằng nét vẽ rồi dùng bông gòn tạo hình trên giấy bìa cứng, sau đó dùng vải phủ lên và tạo nếp. Được truyền cảm hứng, Thuỷ đã ứng dụng hiệu ứng thị giác mà tranh gói vải mang lại trong quá trình sáng tác một số mẫu thiết kế, cụ thể như bộ *Lúng Liếng* (N°17) trong khu 'Ở trọ trần gian'.

1 • "Sa Đéc xưa và nay", Huỳnh Minh, Cảnh Bàng xuất bản, 1971; - "Đồng Tháp xưa và nay" (tập 61), Hội Khoa học Lịch sử Đồng Tháp và NXB Hội Nhà văn liên kết ấn hành, 2018.

Tranh in của Mai Trung Thứ

Mai Trung Thứ được biết đến như một trong Tứ trụ của nền Mỹ thuật Việt Nam hiện đại (bên cạnh Lê Phổ, Lê Thị Lựu và Vũ Cao Đàm). Nổi danh với bảng màu nhẹ nhàng và cách xử lý hình họa hết mực tinh tế, ở tác phẩm này của ông, ta thấy hình ảnh một người phụ nữ trong tà áo dài, tóc buông xuôi óng ả. Chính cách miêu tả phụ nữ của Mai Trung Thứ - như những thực thể vừa nữ tính, truyền thống, vừa tự do, tự tại (thậm chí là có phần lém lỉnh và đáo đẽ) - đã gây ấn tượng và truyền cảm hứng cho Thuỷ, đặc biệt là trong hình dung và quan điểm của cô về hình tượng người phụ nữ Việt Nam.

Gốm sứ Biên Hoà

Năm 1903, trường dạy nghề gốm đầu tiên của Đông Dương thuộc Pháp đã được thành lập tại Biên Hoà (nằm ven sông Đồng Nai, ngay ngoại ô TP. HCM). Từ đó tới nay, truyền thống gốm sứ Biên Hoà đã trở nên nổi tiếng lừng danh. Nét đặc trưng của gốm Biên Hoà nằm ở cả quá trình pha chế men và tay nghề kỹ thuật của người thợ làm gốm địa phương, lẫn nguồn ảnh hưởng đa dạng đến từ phong cách làm gốm của người Bắc Việt, Hoa, Chăm và Pháp. Bộ sưu tập cá nhân của Thuỷ bao gồm nhiều đồ gốm cổ, với các mô-típ hình ảnh không chỉ thể hiện các sử ca và nghi lễ của người Việt, mà còn mô tả phụ nữ mặc áo dài trong các dịp lễ hội và trong đời sống thường nhật.

“Ngủ đi em, mộng bình thường...”

Thủy Nguyễn

Thủy Nguyễn
bởi TANGTANGStudio, tháng 9, 2020

Sinh ra và lớn lên ở Hà Nội, Thủy Nguyễn tốt nghiệp trường Đại học Mỹ thuật Việt Nam và lấy bằng cao học tại Học viện Nghệ thuật Thị giác và Kiến trúc Quốc gia (Ukraine) ở Kiev. Mặc dù không được đào tạo bài bản, Thủy dũng cảm khởi đầu hành trình thời trang của cô bằng việc khai trương cửa hàng đầu tiên của Thuy Design House ở Đồng Khởi, TP. HCM năm 2011. Điều làm nên thành công của cô là các thiết kế bay bổng và nữ tính; cách sử dụng màu hay vải vóc đầy sáng tạo để làm nổi bật cá tính của người phụ nữ Việt đương đại. Ở Thủy luôn thấy một sự nhất quán trong việc hướng tới văn hoá truyền thống Việt Nam khi các bộ sưu tập của cô thường lấy cảm hứng từ vải vóc xưa, đồ mỹ nghệ, gốm sứ, tranh của các danh họa thế kỷ 20 đi ra từ trường Mỹ thuật Đông Dương và áo dài – biểu tượng của văn hoá Việt – hay các phụ kiện cổ truyền khác.

Thực hành đa dạng của Thủy có thể thấy qua vai trò nhà sản xuất điện ảnh, cụ thể như bộ phim *Cô Ba Sài Gòn* – bộ phim hài tình cảm giới thiệu về văn hoá và lối sống của Sài Gòn xưa thông qua lịch sử của áo dài. Trong cộng đồng nghệ thuật, cô được biết đến dưới nghệ danh ‘Tia-Thủy Nguyễn’, đặc biệt trong vai trò sáng lập Trung tâm Nghệ thuật Đương đại The Factory tại TP. HCM năm 2016 (không gian độc lập đầu tiên tại Việt Nam được xây dựng dành riêng cho nghệ thuật đương đại). Năm 2019, với những hoạt động trong lĩnh vực thiết kế, nghệ thuật thị giác và tài kinh doanh, Thủy được vinh danh là một trong năm mươi phụ nữ có sức ảnh hưởng nhất do tạp chí Forbes Việt Nam bình chọn.

Dolla S. Merrillees

Dolla S. Merrillees
Bản quyền Daniel Boud

Dolla S. Merrillees là một giám tuyển, chuyên gia tư vấn hoạt động trong lĩnh vực văn hoá, tác giả của cuốn sách *Vợ của tiểu phụ: truyện kể của một người mẹ kể* (2007). Merrillees là một diễn giả đầy cảm hứng và một cây viết đã từng đóng góp vào rất nhiều ấn phẩm in cũng như online. Cô là cựu giám đốc của Bảo tàng Nghệ thuật ứng dụng và Khoa học (MAAS), ngoài ra cũng từng là Trưởng bộ phận giám tuyển, sưu tầm và trưng bày tại Bảo tàng nói trên từ đầu năm 2014. Merrillees chịu trách nhiệm chính trong việc dựng nên trung tâm dành riêng cho thời trang thuộc bảo tàng MAAS, đồng thời phát triển mối quan hệ chiến lược với Hội đồng thời trang Úc và toàn thể ngành công nghiệp thời trang. Một số triển lãm cô đã tham gia thực hiện trong thời kỳ tại nhiệm bao gồm: *Yêu như thế: thời trang cưới ở Úc*; *Collette Dinnigan: Cởi bỏ; Vượt khỏi tâm tay; Vật chất hoá chủ thể số*; và *Tài sản trân quý: trang sức và cá tính*.

Merrillees đang theo học Cao học ngành Triết học tại trường Đại học Sydney và gần đây nhất từng làm việc với Trường Western Sydney University để hình thành chiến lược phát triển văn hoá nghệ thuật thập kỷ tới, đồng thời tham gia tư vấn cho Trường Đại học Tasmania và thành phố Launceston. Merrillees từng giữ vị trí phó Giám đốc tại Quỹ nghệ thuật đương đại Sherman, nơi cô giám sát việc thiết kế và sản xuất của 17 ấn phẩm khác nhau. Merrillees từng tham gia hội đồng cố vấn giám tuyển cho thành phố Sydney, nhóm cố vấn cho Viện Văn hoá và Xã hội của trường Western University và là thành viên của Chief Executive Women. Hiện cô đang nằm trong hội đồng Tư vấn phát triển Tổ hợp Thời trang của SCCI (Trung tâm Văn hoá và Ý tưởng Sherman) và là một trong ba đại sứ toàn cầu của SCCI. Đại diện cho Merrillees là tập đoàn quản lý Silverfox và Grey Models, London.

THE FACTORY

CONTEMPORARY ARTS CENTRE

Địa chỉ

Trung tâm Nghệ thuật Đương đại The Factory
15 Nguyễn U Dĩ, Thảo Điền, Quận 2,
Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

Website

<https://factoryartscentre.com/>

Email

info@factoryartscentre.com

